

Polonijne Okienko na Świat (22/05/2026)

Świat

- Rozpędzony Citroen C3 wjechał w piesznych w centrum Modeny na północy Włoch. Co najmniej osiem osób zostało rannych, w tym dwie ciężko. Jednej z kobiet amputowano nogi. Kierowcą miał być 31-letni Włoch marokańskiego pochodzenia.
- USA po raz 3. zawiesiły sankcje na rosyjską ropę od początku wojny z Iranem, mimo deklaracji, że to się nie powtórzy.
- Niemcy - palestyński migrant obciął głowę 14-letniemu, niemieckiemu chłopcu, a niemieckie media mainstreamowe nie nagłośniły zdarzenia.
- Waszyngton pracuje nad postawieniem zarzutów karnych byłemu przywódcy Kuby Raulowi Castro w związku z zestrzeleniem w 1996 r. dwóch samolotów organizacji humanitarnej Brothers to the Rescue - powiadomiła stacja CNN, powołując się na własnych informatorów.
- W centrum Londynu odbyły się masowe demonstracje wymierzone w politykę rządu premiera Keira Starmera. Tysiące uczestników wzięło udział w marszu „Unite the Kingdom”, organizowanym przez środowiska krytykujące m.in. politykę migracyjną władz. Brytyjskie służby prowadziły szeroko zakrojoną operację zabezpieczającą z udziałem około 4 tys. funkcjonariuszy, a w mieście rozmieszczono dodatkowe patrole, jednostki konne, drony oraz pojazdy opancerzone.
- Wśród poszkodowanych w zamachu terrorystycznym w Modenie, gdzie rozpędzony samochód uderzył w grupę przechodniów, jest polska obywatelka - poinformował w rzecznik MSZ Maciej Wewiór. Podkreślił, że polski konsul pozostaje w kontakcie z lokalnymi służbami, policją oraz szpitalem, w którym przebywa Polka.
- Ukraińskie służby przeprowadziły serię ataków na cele wojskowe w Rosji i na okupowanym Krymie, uderzając m.in. w rafinerię w Moskwie, zakłady półprzewodników i lotnisko Belbek. Służba Bezpieczeństwa Ukrainy (SBU) podkreśla, że operacje mają osłabić rosyjski potencjał wojenny. Rosyjskie władze informują o ofiarach i zestrzelonych dronach.
- Ukraina opracowała własną zaawansowaną bombę kierowaną, jaką dysponuje tylko kilka państw na świecie. Ma to być w pełni ukraiński patent, niezależny od dawnych radzieckich ani zachodnich rozwiązań.
- Prezydent Węgier Tamas Sulyok w opublikowanym w poniedziałek wywiadzie dla portalu Index odrzucił apele nowego premiera Petera Magyara, by zrezygnował z urzędu, twierdząc, że nie ma uzasadnienia dla jego dymisji.

- Prace nad pierwszą papieską encykliką Leona XIV zostały ukończone. Prezentacja dokumentu nastąpi w Auli Synodu w Watykanie. Dokument Magnifica humanitas dotyczy troski o osobę ludzką w dobie sztucznej inteligencji.
- Minister obrony Estonii Hanno Pevkur poinformował, że myśliwiec NATO zestrzelił drona w estońskiej przestrzeni powietrznej. Bezzałogowiec najprawdopodobniej był maszyną ukraińskiego wojska. Według portalu Delfi dron został unieszkodliwiony w okolicach jeziora Voertsjoarv na południu kraju.
- Wojska Białorusi rozpoczęły duże ćwiczenia we współpracy z Rosją m.in. z wykorzystania broni jądrowej.
- Brytyjska policja po raz pierwszy użyła technologii rozpoznawania twarzy – w trakcie patriotycznego marszu w Londynie, a podczas marszu pro palestyńskiego w tym samym dniu już jej nie użyła. Nigel Farage oskarżył służby o podwójne standardy i próbę zastraszenia patriotów. Wg władz decyzję podjęto na podstawie analizy ryzyka i informacji wywiadu, a system ma pomagać w wyłapywaniu osób niebezpiecznych.
- Putin po raz 25. przyjechał do Pekinu i spotkał się z Xi Jinpingiem; to już ich 40. spotkanie od 2013 r.; liderzy mówili o bliskiej przyjaźni, partnerstwie „bez granic” i bliskiej współpracy gospodarczej oraz politycznej.
- Rosja otwarcie zagroziła Łotwie nadchodzącą karą, sugerując możliwy atak i oskarżając o udostępnianie Ukrainie terytorium na potrzeby ukraińskich ataków.
- Kanclerz Niemiec zaproponował nadanie Ukrainie statusu członka stowarzyszonego UE. Strona polska nazwała to „kreatywnym” pomysłem, oświadczyła, że należy sprawdzić, czy jest to zgodne z traktatami UE i wyraziła obawę, że dla Ukrainy będzie to „wieczna poczekalnia” - prestiżowa, ale blokująca drogę do pełnoprawnego członkostwa.
- Ukraina zaatakowała dronami rosyjski ośrodek szkoleniowy w okupowanym obw. donieckim; zginąć miało 65 kadetów szykowanych do obsługi dronów i produkcji amunicji.
- Skandaliczne nagranie izraelskiego ministra Itamara Ben-Gwira, na którym szydzi z zatrzymanych aktywistów flotyli Sumud, wywołało falę oburzenia, w tym reakcję Polski (obecny news wydania).
- Sąd w Kazachstanie dał zgodę na przymusowe ściągnięcie 1,5 mld \$ od Gazpromu na rzecz ukraińskiego Naftohazu; to pierwszy przypadek, gdy zagraniczny sąd pozwolił na wykonanie wyroku międzynarodowego arbitrażu w tej sprawie.
- Wg ukraińskiego wywiadu Rosja rozważa 5 scenariuszy ataku na północną Ukrainę. Ukraina wzmacnia obronę na kierunku czernihowsko-kijowskim. Rosja szykuje nową mobilizację, która ma objąć dodatkowe 100 tys. osób.

Polska

- Funkcjonariusze CBŚP, ABW i Straży Granicznej zatrzymali 79-letniego Rosjanina. Według ustaleń służb, mężczyzna posiada status „wora w zakonie” – najwyższego rangą mafiosa – i może mieć związek z działalnością przestępczości zorganizowanej na terenie Polski.
- Zgodnie z nowymi przepisami w Polsce będzie można płoszyć niektóre dzikie zwierzęta przy użyciu amunicji niepenetrującej. To między innymi pociski gumowe i pieprzowe.
- Policja zatrzymała mężczyznę, podejrzewanego o wysyłanie do służb fałszywych wiadomości o zagrożeniu życia, których celem miało być doprowadzenie do interwencji. Nieoficjalnie wiadomo, że była to forma cyberataku na pracowników Telewizji Republika.
- W 7 proc. skontrolowanych w 2025 roku partiach biżuterii, wyrobów skórzanych i obrusów UOKiK stwierdził przekroczenie dopuszczalnej zawartości substancji chemicznych – podał urząd.

- Wiceprezydent JD Vance stwierdził do mediów, że wstrzymanie rotacji brygady pancernej do Polski nie jest "za karę", a jedynie opóźnieniem. Później mówił, że decyzja, gdzie trafią wojska nie jest jeszcze podjęta. Uważa, że Polska jest w stanie obronić się z pomocą USA.
- Reuters podał, że to zastępca sekretarza stanu USA nakazał umożliwić wjazd do kraju Z. Ziobrze, bo po rozmowie z ambasadorem w Warszawie Tomem Rose uznał, że polityk PiS jest niesłusznie ścigany przez polskie służby.
- 55% badanych Polaków chce wyrównania wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w sondażu IBRiS. Wiek emerytalny 60 lat dla obu płci chce 22%; 63 lata chce 20%; 65 lat chce 15%.
- Portal wPolityce.pl dotarł do pisemnego uzasadnienia wyroku w sprawie wytoczonej przez Jana Grabowskiego Bronisławowi Wildsteinowi. „Prostowanie generalnych wypowiedzi, że Polacy mordowali Żydów, tak samo jak wyrażenie 'polskie obozy zagłady', leży w społecznie uzasadnionym interesie i powinno być usuwane z przestrzeni publicznej” - m.in. w ten sposób Sąd Okręgowy w Warszawie uzasadnił wyrok, w którym odrzucił pozew prof. Grabowskiego. Sąd nie miał też wątpliwości, że opinie wygłaszane przez historyka z Ottawy są na tyle kontrowersyjne, że ten po prostu powinien „liczyć się z krytyką”.
- Abramsy będą serwisowane w Polsce, w Dęblinie powstanie 3. na świecie centrum obsługi silników. Podpisano właśnie umowę z amerykańską firmą Honeywell na budowę za 300 mln zł. Będzie to jedyny taki ośrodek w Europie. Polska docelowo ma mieć 366 Abramsów i ich naprawy będą możliwe na miejscu.
- Tylko w 2025 roku Polska wydała prawie 38 tys. zezwoleń na pracę dla obywateli Kolumbii. Od kilku lat ludzie z tego kraju masowo migrują do naszego kraju. Od 2022 roku do 31 marca br. wydano prawie 98 tys. pozwoleń.
- „Z pewnością ta literatura, którą znamy, odchodzi do lamusa” – przyznała ostatnio pisarka i laureatka Nagrody Nobla w dziedzinie literatury Olga Tokarczuk. Podczas kongresu Impact w Poznaniu opowiadała także o swojej nowej książce i... pochwaliła się, że w pracy korzystała z zaawansowanej i płatnej wersji AI.
- W poniedziałek po południu na terenie siedziby Telewizji wPolsce24 nagle pojawili się funkcjonariusze policji. Otrzymali oni dziwaczne zawiadomienie, jakoby ktoś w pobliżu wPolsce24 miał zgłosić... obecność materiałów niebezpiecznych na terenie siedziby Telewizji Polskiej w likwidacji przy ul. Woronicza. Szereg pytań w tej sprawie zadał szefowi MSWiA Marcinowi Kierwińskiemu poseł Marcin Józefaciuk.
- Donald Tusk zapytany przez brytyjskie media o upadek polskiej demografii, odpowiedział, że współczesne Polki "nie lubią takiego stylu życia, obowiązków, odpowiedzialności". Wg badania IBRiS, większość Polek nie chce mieć dzieci, a najczęstszą wskazaną przyczyną wśród tych, które nie chcą ich mieć, nie są powody materialne. 75% z tej grupy "nie lubi dzieci". Tylko 40% mężczyzn nie planujących mieć potomstwa udziela takiej odpowiedzi.
- W okolicach Hrubieszowa pojawiły się drony, co wywołało zaniepokojenie mieszkańców. „W nawiązaniu do informacji pojawiających się w przestrzeni publicznej, informujemy, że aktualnie we wschodniej części Polski odbywa się zaplanowane ćwiczenie” - uspokajało DORSZ. Burmistrz Hrubieszowa zwracała jednak uwagę, że nikt nie informował miasta o ćwiczeniach.
- Premier obrzuca się zarzutami z prezydentem i Jarosławem Kaczyńskim ws. wojsk USA i Ziobry. Prezydent na szczycie w Bukareszcie stwierdził, że Z. Ziobro wyjechał do USA, bo „nie mógł się spodziewać uczciwego procesu w Polsce”. Kaczyński zarzucił Tuskowi, że zniszczył zaufanie USA do Polski i że wycofanie części ich wojsk to jego wina.
- Sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka złożyła rezygnację z przewodniczenia Krajowej Radzie Sądownictwa. "Brak Przewodniczącego rodzi obowiązek po stronie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego zwołania posiedzenia plenarnego celem wyboru Przewodniczącego. Czy Pierwszy Prezes zwoła posiedzenie w składzie wybranym przez Sejm 15.05.2025 (z naruszeniem prawa), czy w składzie dotychczasowym pozostawiam do jego decyzji" - przekazała Pawełczyk-Woicka.
- Robert Bąkiewicz i jego Ruch Obrony Granic zorganizowali przed Kancelarią Premiera protest o nazwie „Miasteczko Gniewu” – całodobowy obóz z namiotami, który ma trwać tak długo, aż dojdzie do dymisji rządu.

- Brazylia nadal blokuje import polskich jabłek mimo umowy UE–Mercosur, a KE potwierdza dodatkowe blokady dla europejskich produktów.
- Donald Trump zdecydował o wysłaniu do Polski dodatkowych 5000 żołnierzy podając jako powód wyjątkową relację z prezydentem Nawrockim oraz fakt, że wygrał wybory. Oryginalny wpis Trumpa: „W związku z sukcesem wyborczym obecnego prezydenta Polski Karola Nawrockiego, którego z dumą poparłem, oraz naszymi relacjami z nim, z przyjemnością ogłaszam, że Stany Zjednoczone wyślą do Polski kolejnych 5000 żołnierzy. Dziękuję za uwagę! Prezydent Donald J. Trump”.
- Szef MSZ Marcin Kierwiński polecił wpisanie izraelskiego szefa MSZ Itamara Ben Gwira na listę cudzoziemców, których pobyt na terenie RP jest niepożądany przez 5 lat. Poparł tym samym propozycję Radosława Sikorskiego, który wezwał też przedstawiciela Izraela do MSZ, żądając przeprosin za zachowanie ministra Itamara Ben-Gwira. Ambasador się zjawił, ale nie przeprosił.
- Aktywistki z Aborcyjnego Dream Teamu pomogły kobiecie w aborcji jednego z bliźniąt w 10. tygodniu ciąży, gdy ta zdecydowała się usunąć wybrany płód, bo chciała mieć 1 dziecko zamiast 2.
- Trump upomniał szefa Pentagonu, Hegsetha, pytając o powody wstrzymania rotacji wojsk USA do Polski i zwracając mu uwagę, że nie powinno się źle traktować bliskiego sojusznika, takiego jak Polska – opisuje Wall Street Journal.
- Prezes Polskiej Agencji Kosmicznej, Marta Wachowicz, wnioskuje do rządu o zakaz wypowiedzi dla astronauty Sławosza Uznańskiego; w tym czasie do rządu trafia też skarga byłych i obecnych pracowników POLSA ws. naruszania praw pracowniczych przez kierownictwo.

Australia

- Lider opozycji Angus Taylor zyskał przewagę nad urzędującym premierem Anthonyem Albanese w walce o poparcie społeczne.
- Delta Goodrem reprezentująca Australię w konkursie Eurowizji nie wygrała rywalizacji i zajęła ostatecznie czwarte miejsce. Mimo bardzo udanego występu z utworem „Eclipse” oraz bycia jedną z głównych faworytek, ostateczne zwycięstwo przypadło Bułgarii, a Australia uplasowała się tuż za podium.
- U wybrzeży Australii Zachodniej doszło do tragicznego ataku rekina. 38-letni mężczyzna został śmiertelnie pogryziony przez żarłacza białego podczas nurkowania na rafie Horseshoe Reef w pobliżu wyspy Rottnest (nieдалeko Perth). Mimo szybkiej akcji ratunkowej i przewiezienia poszkodowanego na brzeg, jego życia nie udało się uratować.
- Rząd federalny Australii wypłacił uniwersytetom łącznie ponad 1,05 miliarda dolarów w ramach specjalnego programu kompensacyjnego dla niewykorzystanych miejsc studenckich. Ten program został wprowadzony w czasie Covidu i gwarantował uczelniom finansowanie miejsc subsydiowanych przez państwo (ang. *Commonwealth supported places*), nawet jeśli nie zdołały one zapewnić wszystkich dostępnych limitów.
- Oficjalna stopa bezrobocia w Australii wzrosła do 4,5% w kwietniu. Choć rynek pracy w ostatnich latach wykazywał dużą odporność, najnowsze dane wskazują na jego stopniowe ochłodzenie i spadek liczby miejsc pracy, co odwraca wcześniejsze trendy utrzymujące wskaźniki na nieco niższych poziomach.
- ‘Shocking’: Penny Wong erupts after Israeli minister taunts prisoners in published video. Penny Wong has blasted “shocking and unacceptable” vision that shows an Israeli minister taunting prisoners, which could include Aussies (NEWS.com.au).
- Australijski sąd federalny orzekł, że korporacja X musi zapłacić grzywnę w wysokości 465 tys. USD za nieudzielenie informacji lokalnemu regulatorowi ds. bezpieczeństwa w internecie na temat tego, w jaki sposób zwalczała treści przedstawiające seksualne wykorzystywanie dzieci.

Opracował:
Bogusław P.